МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ЦЕНТР ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ, ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ
Кафедра менеджменту

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

кваліфікаційна робота
здобувача вищої освіти
4 курсу заочної форми навчання
Наталії НАГУЛЯК

Науковий керівник:
доцент, кандидат економічних наук
Наталія ШЕВЧЕНКО

Рецензент:
кандидат економічних наук
Олена ЛЯХОВСЬКА

Кваліфікаційна робота допущена до захисту
«___»_____2024 р., протокол №___
Завідувач кафедри менеджменту
_____ Галина ЛЕСЬКІВ

Львів
2024

АНОТАЦІЯ

НАГУЛЯК Н. Організація управління прибутком підприємства. Рукопис.

Дослідження на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент», Львів, 2024.

У першому розділі проведено теоретичні аспекти напрямів організації управління прибутком підприємства. У другому розділі здійснено аналіз фінансового стану та діяльності державного підприємства «Український державний центр радіочастот», проведено оцінку ефективності формування прибутку та визначено напрями покращення організації управління прибутком підприємства в сучасних умовах.

На основі опрацювання теоретичних та практичних матеріалів зроблені відповідні висновки та обґрунтовано конкретні пропозиції.

Ключові слова: підприємство, дохід, прибуток, чистий прибуток, надання послуг, державний зв'язок.

ABSTRACT

NAHULYAK N. Organization of profit management of the enterprise. Manuscript.

Research for obtaining a bachelor's degree in specialty 073 "Management", Lviv, 2024.

The first chapter deals with theoretical aspects of the organization of enterprise profit management. The second section analyzes the financial condition and activities of the State Enterprise "Ukrainian State Center of Radio Frequencies", evaluates the efficiency of profit formation and identifies ways to improve the organization of enterprise profit management in modern conditions.

On the basis of theoretical and practical materials, the relevant conclusions are drawn and specific proposals are substantiated.

Keywords: enterprise, income, profit, net profit, provision of services, public communication.

ЗМІСТ

ВСТУП……5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА……...…7
1.1. Економічна сутність прибутку підприємства……..…7
1.2. Формування та розподіл прибутку в системі його управління……11
1.3. Моделі та методи організації управління прибутком підприємства в сучасних умовах…….....15
Висновки до першого розділу……...18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ПРБУТКОВОСТІ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «УДЦР»……20
2.1. Загальна характеристика підприємства ДП «УДЦР»……...……20
2.2. Аналіз фінансового стану ДП «УДЦР»…….26
2.3. Оцінка ефективності організації управління прибутком підприємства…..…31
2.4. Напрями покращення організації управління прибутком ДП «УДЦР» в сучасних умовах……..…36
Висновки до другого розділу……41
ВИСНОВКИ……..43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……..45
ДОДАТКИ……..49

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасний стан розвитку ринкового середовища та посилення конкуренції вимагає від сучасних підприємства формування стратегії збільшення обсягів доходів та прибутків, які забезпечать йому фінансову стабільність та рентабельність. В діяльності підприємства прибуток є найважливішою фінансовою категорією, яка відображає додатній (позитивний) фінансовий результат діяльності підприємства, в значній мірі характеризує ефективність виробництва продукції або надання послуг, визначає рівень продуктивності праці на підприємстві.

У свою чергу прибуток підприємства впливає на обсяги формування та використання фінансових ресурсів, зростання ринкової капіталізації підприємства, розширення обсягу асортименту чи виду продукції, а також виду послуг, що пропонує підприємство. Формування та управління прибутком дозволяє сформувати такий рівень фінансової незалежності, який забезпечить мінімізацію впливу негативних факторів (зовнішніх та внутрішніх) на його діяльність. Ось чому тема кваліфікаційної роботи є актуальною та важливою.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В умовах розвитку ринкової економіки все більше науковців та економістів звертають увагу на дослідження даної теми, серед яких варто відзначити наступних: І.О. Бланк, А. В. Бугай, Н. І. Дуляба, Денисенко, В. В. Ковальова, В. В. Костецького, Ю. О. Кучерявенко, А. М. Поддєрьогіна, О. В. Рябенкова, Р.С. Семенов, В. М. Шаповал, Л. І. Шваб, В. М. Шелудько та інші.

Метою кваліфікаційної роботи є розроблення та удосконалення теоретико-прикладних аспектів удосконалення організації управління прибутком підприємства в сучасних умовах.

Для досягнення поставленої у кваліфікаційній роботі меті визначено наступні **завдання:**

- визначити економічну сутність прибутку підприємства;

- розглянути напрями формування та розподіл прибутку в системі його управління;
- визначити моделі та методи організації управління прибутком підприємства в сучасних умовах;
- дослідити загальну характеристику підприємства ДП «УДЦР»;
- проаналізувати фінансовий стан ДП «УДЦР»;
- здійснити оцінку ефективності організації управління прибутком;
- визначити напрями покращення організації управління прибутком ДП «УДЦР» в сучасних умовах.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є забезпечення напрямів організації управління прибутком державного підприємства «Український державний центр радіочастот.

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи є теоретичні та практичні аспекти удосконалення організації управління прибутком державного підприємства «Український державний центр радіочастот» в сучасних умовах.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та визначених у кваліфікаційній роботі завдань використано наступні методи: абстрактно-логічний метод для вивчення та групування теоретичних термів, визначень, логіки та дедукції, групування та аналізування для здійснення практичних оцінок, узагальнення для формування висновків.

Інформація про практичне значення, апробацію результатів дослідження. Основні положення та практичні результати дослідження були підтверджені на круглому столі «Безпекові аспекти управління організаціями в умовах війни та повоєнної відбудови держави» (м. Львів, Львівський державний університет внутрішніх справ, 10 травня 2024 року).

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається з анотації, вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний обсяг роботи містить 39, який містить 10 рисунків та 5 таблиць.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність прибутку підприємства

Прибуток сучасного підприємства займає одне з найважливіших місць в діяльності підприємства та є головним результатом діяльності за різні періоди часу (місяць, квартал, рік тощо). У загальному вигляді прибуток підприємства являє собою різницю між сукупними доходами від певної діяльності та сукупними витратами.

У літературних джерелах трактування прибутку підприємства бере свій початок з 16-17 століття, у сучасних економічних джерелах існують різні джерела трактування поняття «прибуток підприємства». Так, Жан Батіст Сей розглядав прибуток підприємства як теорію трьох факторів праця, капітал, земля, та є своєрідною винагородою за продуктивну роботу підприємця [33].

А. Бабо визначає прибуток як результат сприятливих обставин, ініціативи, визнання органами державної влади діяльності підприємства. Основними факторами, що позитивно впливають на прибуток є сезонність роботи, ініціатива вироблення цікавих та необхідних товарів, створення попиту на необхідну продукцію чи послуги [36].

О. Філімоненко розглядає прибуток як частину сукупного доходу , одна з основних його форм. Його формування здійснюється в процесі здійснення виробництва товарів або надання послуг, яке включає в себе також поточні та непередбачувані витрати, які впливають на розмір прибутку підприємства [28].

Н. Тарасенко розглядає прибуток підприємства як важливий узагальнюючий показник ефективності діяльності підприємства. На думку автора показник прибутковості підприємства визначає якість товарів та послуг, якість виробництва та реалізації, ефективність використання ресурсів (в основному виробничих ресурсів) [24].

С. Покропивний визначає прибуток як частину виручки, яка залишається у розпорядженні підприємства після відшкодування витрат на виробничу і комерційну діяльність. У цьому випадку витрати відграють надзвичайну роль у формуванні прибутку підприємства, оскільки їх збільшення може негативно вплинути на обсяги прибутку, а відповідно і на рівень прибутковості [16].

Найбільш ширше визначення прибутку підприємства дає І. Бланк, який визначає прибуток як співвідношенням між ризиком та доходом який належить підприємству. Прибуток підприємства завжди формується у грошовій формі чистого доходу підприємства, характеризує винагороду за ризик, завжди сумується із сукупними витратами [3].

Роль прибутку як важливого елементу діяльності підприємства полягає у тому, що він має значний вплив на:

- фінансовий результат господарської діяльності;
- ефективність, якість та обсяги виробництва продукції, товарів;
- якість та обсяги надання послуг;
- стан продуктивності праці;
- формування фінансових результатів підприємства;
- рівень ринкової вартості підприємства (ринкова капіталізація);
- ефективність виробничої діяльності, а саме оновлення устаткування, обладнання, техніки тощо;
- рівень сплати податків та зборів;
- рівень мотивації та продуктивності працівників;
- способи формування страхових резервів підприємства;
- показники фінансового стану, ліквідності, прибутковості, фінансової стійкості, рентабельності;
- рівень інноваційного оновлення підприємства;
- характер формування фінансових відносин між акціонерами, інвесторами, фінансовими установами чи діловими партнерами [2; 33].

Не менш важливими є визначення характеристик, які притаманні прибутку підприємства (рисунок 1.1):

Рис. 1.1. Характеристика прибутку підприємства

Джерело: сформовано автором на основі [16; 35]

В економічній літературі визначають різні види прибутку підприємства, основними з них є:

- маржинальний прибуток являє собою різницю між чистим доходом та змінними витратами, що пов’язані з виробництвом та реалізацією продукції підприємства;
- валовий прибуток – обчислюється як різниця між чистим доходом та виробничою собівартістю реалізованою продукцією, накладними витратами підприємства;
- операційний прибуток являє собою різницю між валовим прибутком та постійними витратами підприємства;
- прибуток від звичайної діяльності до оподаткування – різниця між прибутком від звичайної діяльності та сумою податку з прибутку;
- чистий прибуток це сума що залишається у підприємства після сплати всіх податків та відрахувань [35].

Більш ширша класифікація форм та видів прибутку підприємства подано на рисунку 1.2.

Рис. 1.2. Класифікація прибутку підприємства

Джерело: сформовано автором на основі [2; 16; 36]

Отже, прибуток підприємства це важлива складова його діяльності, показник ефективності здійснення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності у звітному періоді.

1.2. Формування та розподіл прибутку в системі його управління

Прибуток підприємства є результативний показник який формується в процесі здійснення основної діяльності підприємства. Особливості формування та розподілу прибутку відбувається в залежності від видів діяльності підприємства:

- прибуток від операційної діяльності, який включає отриману суму коштів від реалізації продукції (товарів, робіт послуг), авансів покупців, надходження від боржників, роялті, страхових премій, залишків коштів на поточних рахунках тощо;
- прибуток від інвестиційної діяльності, який включає надходження від реалізації фінансових інвестицій, від відсотків чи деривативів, продажу необоротних активів тощо;
- прибуток від фінансової діяльності, який включає надходження від власного капіталу чи отриманих позик, продажу частки у дочірньому капіталі, отримання відсотків [4; 33].

Управління формуванням прибутку залежно від діяльності підприємства (рисунок 1.3) передбачає формування прибутку залежно від діяльності підприємства, розміру податкових виплат, ресурсами підприємства (ліквідними та неліквідними), а також управління ризиками, що пов’язані із формуванням прибутку підприємства.

У сучасній економічній літературі [28-36] виділяють два основні підходи до формування прибутку підприємства:

- бухгалтерський підхід формується як різниця між виручкою від реалізації продукції та поточними витратами, які фіксується у фінансовій звітності, а

саме форма № 2 «Звіт про фінансові результати» та інші супровідні документи щодо отримання доходу, виписки з банківських рахунків підприємства;

– економічний підхід формується як різниця від виручки від реалізації продукції та поточними витратами на виробництво, витратами втрачених можливостей [35].

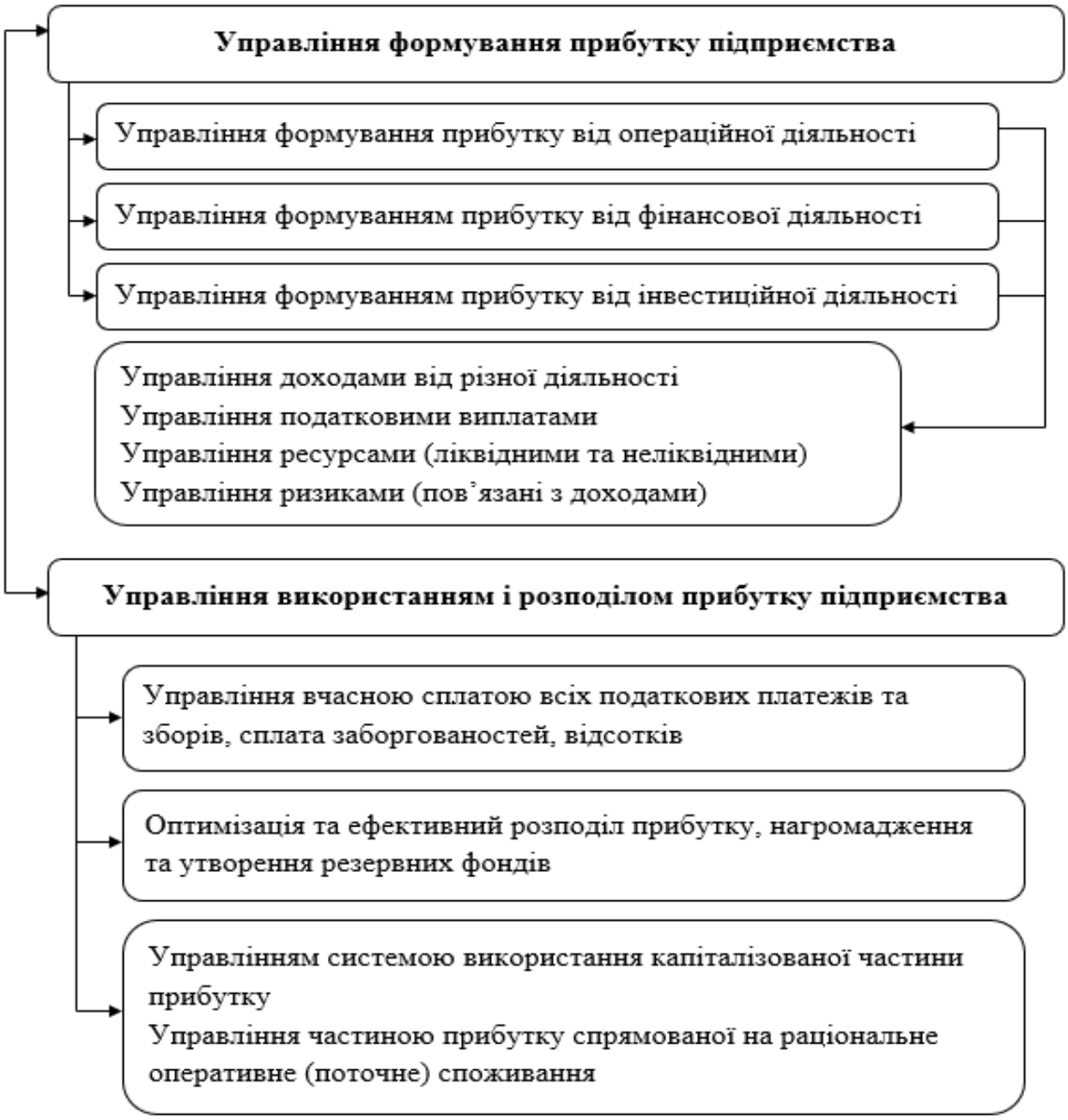

Рис. 1.3. Напрями управління формуванням і використання прибутку [16; 24; 35]

Прибуток згідно з П(С)БО в Україні, згідно з напрямами формування від основної фінансово-господарської діяльності підприємства, поділяється на:

- прибуток (збиток) від звичайної діяльності;
- прибуток (збиток) від операційної діяльності (основна діяльність підприємства, операційна діяльність);
- прибуток (збиток) від фінансових операцій, різні інвестиції в асоційовані компанії, отримані дивіденди чи відсотки;
- прибуток (збиток) від іншої звичайної діяльності (продаж фінансових інвестицій, основних засобів підприємства, ліквідація інших необоротних активів тощо);
- прибуток (збиток) від надзвичайних подій (утрати від стихійного лиха, катастроф, надзвичайних подій) [35].

Прибуток від звичайної діяльності складає приблизно 95 % загальної суми прибутку, який підприємство отримує протягом звітного періоду (один календарний рік). Основна частина звичайного прибутку залежить від обсягу виробленої та реалізованої продукції (товарів) або обсягу наданих послуг. Формування прибутку від звичайної діяльності здійснюється з двох джерел:

- прибуток від звичайної діяльності підприємства (операційна, фінансова та інвестиційна);
- прибуток від надзвичайної діяльності [2; 17].

Розподіл прибутку підприємства здійснюється за трьома основними напрямами:

- витрати пов’язані з операційною діяльністю підприємства, які включають: витрати на оплату товарів, робіт чи послуг, витрати на сплату податку, оплату авансів, різних цільових внесків, оплату страхових послуг;
- витрати, що пов’язані із інвестиційною діяльністю підприємства: витрати на придбання фінансових інвестицій або необоротних активів, виплати за різноманітними деривативами, витрати, що пов’язані із позиками, придбання дочірнього підприємства тощо;

– витрати пов’язані із інвестиційною діяльністю підприємства, яка може включати: викуп власних акцій (раніше емітованих), погашення різних видів позик, сплата дивідендів, сплати різних відсотків, придбання частки в дочірньому підприємстві, виплати коштів за частками [10; 29].

Прибуток від реалізації продукції залежить від двох основних показників: обсягу реалізованої продукції та її ціни (собівартості). Витрати, що пов’язані з основною діяльністю залежать від наступних показників та факторів:

– виробничої програми підприємства;
– стратегії реалізації виробленої продукції чи наданих послуг;
– додаткових напрямів діяльності підприємства (асортименту, пакування, доставки товарів, зберігання тощо);
– видів та рівня відсоткової ставки за кредит;
– кількості робітників, їх кваліфікації, бонусної програми оплати праці, премій тощо.

У процесі розподілу прибутку підприємства виділяють два основні етапи:

1. перший етап передбачає розподіл загального прибутку, де головними учасниками є держава та підприємство, при цьому кожен учасник отримує свою частку прибутку. Головним елементом розподілу прибутку це сплата податкових внесків до бюджету та обов’язкових виплат, що пов’язані з фінансово-господарською діяльністю підприємства;
2. другий етап передбачає розподіл і використання прибутку, який залишається у розпорядженні підприємства після здійснення всіх оплат і сплати податків. Прибуток який залишається після всіх виплат називається чисти прибутком, його використання здійснюється на розсуд самого підприємства [3; 35].

Отже, формування та використання прибутку підприємства, є важливим завданням у процесі діяльності підприємства, формування його виробничої стратегії.

1.3. Моделі та методи організації управління прибутком підприємства в сучасних умовах

Управління прибутком сучасного підприємства це процес багатоетапний та вимагає вирішення завдань щодо виробничої стратегії, цінової політики, позиціювання на ринку, конкурентоспроможності підприємства, оцінки потреб клієнтів. Для ефективного управління прибутком підприємства можуть створювати класичну структуру моделі управління прибутком підприємства (рисунок 1.4).

Рис. 1.4. Структура моделей управління прибутком підприємства [2; 13; 35]

Така структура моделі включає основні чотири складові:

- управління витратами, особливо важливе значення мають операційні витати підприємства;
- податкове планування, яке включає оцінку рівня податкового навантаження на підприємство, визначення додаткових податків та зборів, що пов’язані з діяльністю підприємства;

– управління сукупними доходами підприємства або цінова політика підприємства, яка основана на коригуванні ціни на товари, роботи послуги залежно від попиту, інфляції, цін конкурентів на аналогічні товари чи послуги, рівень пропозиції аналогічних товарів;
– розробка напрямів планування та прогнозування прибутку підприємства включаючи короткострокову та довгострокову перспективу [35].

При цьому структурними елементами реалізації моделі управління прибутком є: стратегія формування доходу і прибутку, визначення управлінських рішень щодо управління прибутком, вивчення критеріїв ефективності управління прибутком, структурування ризиків пов'язаних із формування і розподілом прибутку (видатків) (рисунок 1.5).

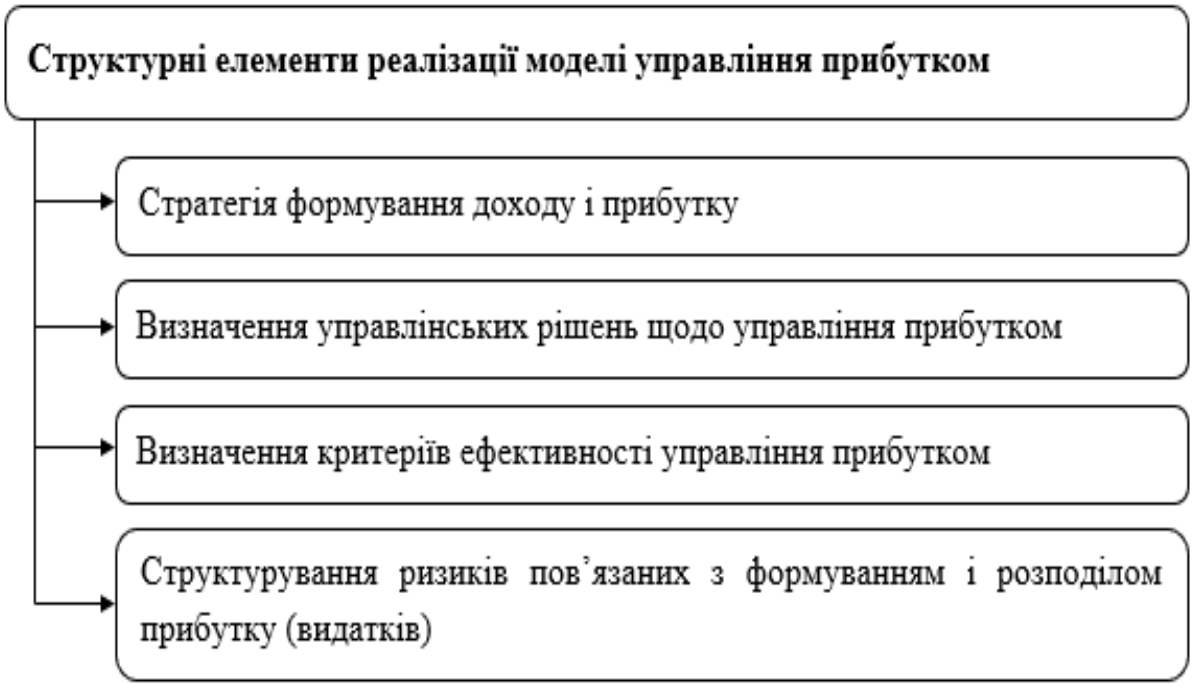

Рис. 1.5. Структурні елементи реалізації моделі управління прибутком

Джерело: сформовано автором на основі [2; 16; 28]

У процесі управління чистим прибутком підприємства формуються відповідні грошові фонди цільового призначення, які повинні включати:

– фонди коштів, які призначаються чи використовуються на розвиток та вдосконалення виробництва, надання послуг;

– фонд коштів, які спрямовуються на соціальні потреби підприємства;
– фонд коштів підприємства який створюється для матеріального заохочення, розрахований на працівників;
– фонд, який створюється для виплати дивідендів;
– інші фонди для відрахувань та різних цілей [16].

Складниками управління доходами підприємства є наступні (рисунок 1.6).

Рис. 1.6. Складові етапи управління доходами підприємства [28; 35]

Управління прибутком підприємства напряму залежить від напрямів управління сукупними доходам підприємства, та включають:

- управління обсягом реалізації виробленої та реалізованої продукції, враховуючи складові: якість, ціна, унікальність, конкурентоспроможність, гарантійні характеристики;
- розроблення рекламної політики та маркетингової стратегії, спрямовані на збільшення обсягів продажів, реалізації на національному та міжнародному ринках;
- формування цінової політики, враховуючи ціни конкурентів та попит серед споживачів;
- отримання додаткових доходів від реалізації надлишкових необоротних активів, інноваційних розробок чи патентів тощо;
- управління дебіторською заборгованістю [3; 16].

Висновки до першого розділу

Досліджено, шо прибуток підприємства являє собою важливий узагальнюючий показник, показник ефективності діяльності, що пов'язана з виробництвом і реалізацією товарів, продукції, а також ефективності надання послуг підприємствами. Прибуток підприємства формується за рахунок сукупного надходження від виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та за мінусом сумарних витрат і сплати податків.

Рівень отриманого прибутку характеризує ефективність підприємства щодо виробництва та реалізації товарів, робіт, послуг та ефективності управління системою використання витрат. У сучасній літературі вирізняють наступні види прибутку: маржинальний прибуток, валовий прибуток, операційний прибуток, прибуток від звичайної діяльності до оподаткування, прибуток від звичайної діяльності, чистий прибуток.

Виявлено в процесі дослідження, що формування прибутку підприємства відбувається в процесі реалізації товарів, робіт, послуг, додаткової фінансової чи інвестиційної діяльності, впливає на показник результативності діяльності.

Розподіл прибутку представлений у вигляді суми витрат на поточні та інші витрати підприємства. На систему формування та розподілу прибутку впливають фактори зовнішнього та внутрішнього середовища.

Класична структура моделі управління прибутком підприємства включає в себе: управління витратами, податкове планування, управління доходами (цінова політика підприємства), планування та прогнозування прибутку.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ПРБУТКОВОСТІ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «УДЦР»

2.1. Загальна характеристика підприємства ДП «УДЦР»

Центр «Укрчастотнагляд» бере свій початок від Київського пункту технічного радіоконтролю (ПТРК), який було створено у 1934 році в селищі Борова Фастівського району Київської області у складі двох працівників.

Одним з організаторів Київського пункту технічного радіоконтролю (ПТРК) був випускник Київського політехнічного інституту начальник Державної радіоінспекції УРСР А.Т. Хоменко. У 1934 році, коли м. Київ став столицею УРСР на 46 км від Києва, в невеликому селищі Борова Фастівського району Київської області було вибрано майданчик шість сотих гектара землі, де і народилося мініатюрне господарство ПТРК, функції якого полягали у контролі засобів радіозв'язку та радіомовлення по виконанню правил входження в радіозв'язок, радіообміну, вимірювання електромагнітних полів.

Під час Великої Вітчизняної війни матеріально-технічна база Київського ПТРК була повністю зруйнована. У 1944 р., коли селище Борова було звільнено від німецько-фашистських загарбників, почалось відновлення пункту техрадіоконтролю, яке очолив К.М. Нєупокоєв.

У 1984 р. для РСТРК було збудовано новий корпус та антенно-фідерні поля. За рішенням Міністерства зв'язку УРСР з 1 січня 1988 р. створено Київський центр електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів (КЦЕМС РЕЗ), до складу якого увійшли РСТРК і ДІЕ України, реорганізований з 15 грудня 1990 року в Український республіканський центр електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів (УРЦ ЕМС РЕЗ) [8].

15 жовтня 1996 року, згідно наказу Міністерства зв'язку України № 216 від 09.10.96 р., Український республіканський центр електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів реорганізовано в Державне підприємство

„Український державний центр радіочастот та нагляду за зв’язком” (Центр “Укрчастотнагляд”).

Прийнятим 1 липня 2000 року Законом України про радіочастотний ресурс визначено роль і місце Центру “Укрчастотнагляд” в системі Адміністрації зв’язку та радіочастот України. Стаття 7 згаданого Закону визначає повноваження Центру “Укрчастотнагляд”.

На теперішній час Центр “Укрчастотнагляд” окрім адміністративно-технічного корпусу має технічний корпус (колишня будівля РСТРК) та будівлю вимірювальної лабораторії (колишня будівля ПТРК) за адресою пр. Перемоги, 15 км.

У 2004 році згідно з положеннями законів України «Про телекомунікації», «Про радіочастотний ресурс України» та відповідно до наказу Держкомзв’язку України від 17.03.2004 року № 49 підприємство перейменовано в Державне підприємство «Український державний центр радіочастот» (УДЦР).

У липні 2005 року Кабінет Міністрів України передав УДЦР із сфери управління Міністерства транспорту та зв‘язку України до сфери управління Національної комісії з питань регулювання зв‘язку (НКРЗ).

У лютому 2012 року розпорядженням Кабінет Міністрів України УДЦР віднесено до сфери управління Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв’язку та інформатизації (НКРЗІ).

Впроваджено нову організаційну структуру підприємства та оптимізовано його систему управління. Укрупнені ключові регіональні центри УДЦР за рахунок злиття філій, яких стало 6 замість 21. При цьому збережено якість обслуговування та кількість технічних спеціалістів. Завдяки організаційним заходам та оптимізації системи управління підприємства вдалося покращити бізнес-процеси і при курсовій нестабільності національної валюти зберегти прибутковість УДЦР [8].

Центр з сертифікації УДЦР отримав сертифікат відповідності Британської Сертифікаційної Ради по Телекомунікаціям (Britishrj Approvals Board for

Telecommunications), що дозволило УДЦР більш ефективно пропонувати свої послуги на закордонних ринках.

У грудні 2014 року, у зв'язку з проведенням Антитерористичної операції на сході країни, Український державний центр радіочастот перерахував 165 млн. грн. для потреб Збройних Сил України.

Розроблено та впроваджено комплекс заходів для забезпечення безпеки працівників підприємства, які виконують службові завдання у зоні антитерористичної операції.

У лютому 2015 року відбувся аукціон з продажу ліцензій на частоти 3G. УДЦР максимально сприяє операторам мобільного зв'язку в розгортанні в Україні мережі 3G, виконуючи завдання з проведення розрахунків щодо ЕМС РЕЗ та видачі дозволів на їх експлуатацію.

Впродовж останніх десятиліть в УДЦР було побудовано Єдину автоматизовану систему радіочастотного моніторингу; впроваджено програмно-технічний комплекс для автоматизації робочих місць з планування частотоприсвоєнь для окремих видів радіозв'язку; створено Випробувальний центр та Орган сертифікації техніки зв'язку (ОС «Укрчастотнагляд»), які діють в Системі УкрСЕПРО) [8].

Значним кроком у поглибленні участі підприємства в роботі міжнародних організацій стало набуття УДЦР членства у Секторі радіозв'язку МСЕ, роль якого полягає в здійсненні глобального управління користуванням радіочастотного спектра та орбіт супутників. Завдяки цьому, УДЦР включено до Глобальної директорії МСЕ. Тепер фахівці УДЦР мають доступ в режимі он-лайн до всіх робочих документів Бюро радіозв'язку МСЕ.

Фахівці УДЦР беруть активну участь у діяльності робочих груп та комісій МСЕ (Міжнародного союзу електрозв'язку) й СЕПТ (Європейської конференції адміністрацій пошти та зв'язку) з частотного менеджменту, технологій спектру, регуляторних питань, нумерації, присвоєння імен та адрес. Представники УДЦР входять до складу делегації Адміністрації зв'язку України на Всесвітній та

Регіональній конференціях радіозв'язку, Всесвітньої асамблеї стандартизації електрозв'язку МСЕ.

Важливим завданням ДП «УДЦР» вимірювання параметрів електронних комунікаційних мереж є встановлення відповідності функціонування електронної комунікаційної мережі або надання послуг електронних комунікацій вимогам визначених нормативно-правовими актами та нормативно-технічними документами, зокрема, щодо:

- порядку маршрутизації в електронних комунікаційних мережах загального користування трафіка послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації;
- якості послуг доступу до Інтернету;
- якості послуг міжособистісних електронних комунікацій.

Такі вимірювання здійснюються підрозділом УДЦР, вимірювальні можливості якого визнав ДП «УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ» та підтвердив необхідну й достатню його релевантність з відповідними положеннями ДСТУ ISO 10012:2005 Системи керування вимірюванням. Вимоги до процесів вимірювання та вимірювального обладнання (ISO 10012:2003, IDT).

Вимірювання параметрів електронних комунікаційних мереж проводяться відповідно до договорів з постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг за тарифами затвердженими НКЕК або за замовленням НКЕК чи правоохоронних органів [8].

Результати вимірювання параметрів електронних комунікаційних мереж надаються постачальнику електронних комунікаційних мереж та/або послуг з метою отримання ними інформації щодо функціонування власної телекомунікаційної мережі та/або надання послуг електронних комунікацій, вжиття заходів з припинення виявлених порушень, оприлюднення та/або звітування до НКЕК.

Український державний центр радіочастот (УДЦР) це державне підприємство, що перебуває у сфері управління регуляторного органу -

Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку.

УДЦР, у відповідності до статті 45 Закону України «Про електронні комунікації», має право здійснювати такі види діяльності:

1) проводити розрахунки електромагнітної сумісності, здійснювати присвоєння радіочастот, сигналів розпізнавання;

2) проводити радіочастотний моніторинг користування радіочастотним спектром загальними користувачами відповідно до цього Закону та у порядку, визначеному регуляторним органом;

3) здійснювати моніторинг якості електронних комунікаційних послуг у порядку, визначеному регуляторним органом;

4) надавати технічні обґрунтування щодо можливості застосування заявленого типу радіообладнання на території України загальними користувачами у смугах радіочастот загального користування;

5) брати участь у проведенні первинного технічного контролю радіообладнання на місці експлуатації;

6) здійснювати заходи щодо виявлення джерел радіозавад;

7) вести автоматизовану інформаційну систему управління радіочастотним спектром загального користування;

8) здійснювати заходи щодо забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання;

9) здійснювати технічну експертизу з питань попередньої оцінки можливості виконання умов електромагнітної сумісності радіообладнання для підготовки регуляторним органом рішення про видачу ліцензії на користування радіочастотним спектром;

10) здійснювати міжнародну координацію супутникових мереж і систем, присвоєнь радіочастот радіообладнанню та їх міжнародно-правовий захист;

11) інші види діяльності, не заборонені законом [8].

УДЦР за дорученням центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра або регуляторного органу:

1) виконує роботи з міжнародної координації та реєстрації в Міжнародному союзі електрозв'язку присвоєнь радіочастот радіообладнанню України, а також роботи з міжнародної координації, попередньої публікації та реєстрації в Міжнародному союзі електрозв'язку супутникових мереж і систем України;

2) бере участь у роботі Міжнародного союзу електрозв'язку;

3) проводить заходи щодо розгляду донесень про завади або порушення Статуту, Конвенції та Адміністративних регламентів Міжнародного союзу електрозв'язку, що надходять від уповноважених органів адміністрацій зв'язку іноземних держав та міжнародних організацій;

4) здійснює оформлення експлуатаційних документів, пов'язаних з користуванням радіочастотним спектром, на суднові станції та радіоаматорам.

УДЦР проводить вимірювання параметрів електронних комунікаційних мереж, якості електронних комунікаційних послуг та параметрів електронних комунікаційних мереж щодо порядку маршрутизації трафіку на електронній комунікаційній мережі загального користування.

У 2017 році Український державний центр радіочастот приєднався до ініційованого Міністерством економічного розвитку та торгівлі України Меморандуму щодо співпраці у побудові в Україні прозорої та ефективної системи реалізації об'єктів державної власності, майна державних підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків та Пілотного проекту ProZorro.Продажі [8].

У 2018 році УДЦР отримав безумовно-позитивний висновок аудиторів щодо фінансової звітності за 2017 рік.

У 2018 році УДЦР забезпечив надійну та беззавадову роботу радіоелектронних засобів, задіяних у висвітленні фінальних матчів Ліги Чемпіонів.

У 2023 році УДЦР є провідною компанією щодо здійснення контролю, моніторингу та надання якісних послуг серед державних установ.

2.2. Аналіз фінансового стану ДП «УДЦР»

Фінансова звітність державного підприємства «Український державний центр радіочастот» подана в Додатках (А, Б, В), а основні показники представлені на рисунку 2.1.

Рис. 2.1. Показники активів ДП «УДЦР» за 2020-2022 роки, тис. грн. [8]

З таблиці 2.1 видно, що необоротні активи державного підприємства «Український державний центр радіочастот» зменшилися на 6 533 тис. грн., оборотні активи збільшилися на 1 001 097 тис. грн., необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття зменшилися на 5 тис. грн. Загальна сума активів підприємства зросла на 994 586 тис. грн.

Підприємство активно та ефективно забезпечує управління власними активами для забезпечення стабільності діяльності та прозорості надання послуг операторам зв’язку.

Проаналізуємо показники пасивів державного підприємства «Український державний центр радіочастот» за 2020-2022 роки (рисунок 2.2).

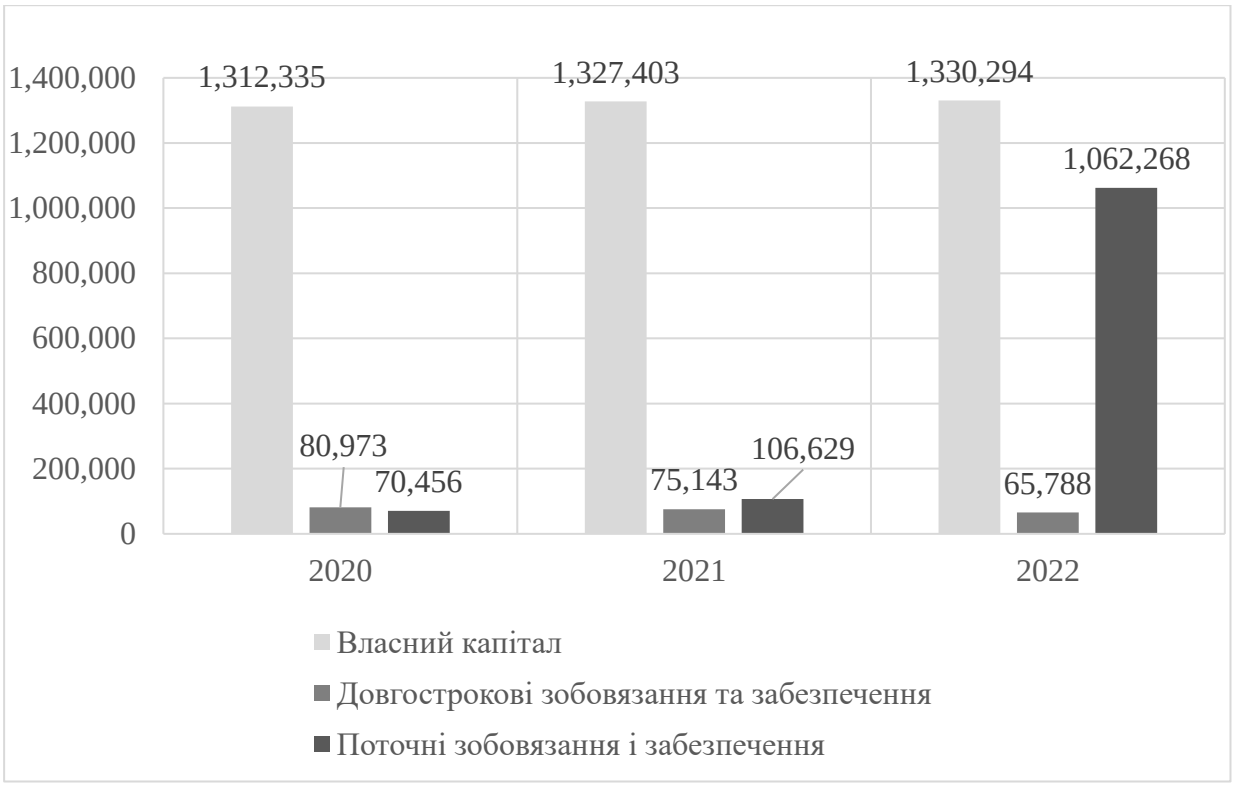

Рис. 2.2. Показники пасивів ДП «УДЦР» за 2020-2022 роки, тис. грн. [8]

Власний капітал державного підприємства «Український державний центр радіочастот» за 2020-2022 рік зріс на 17 959 тис. грн., довгострокові зобов'язання та забезпечення скоротилися на 15 185 тис. грн., а поточні зобов'язання і забезпечення зросли на 991 812 тис. грн. Загальна сума пасивів підприємства зросла на 994 586 тис. грн.

Аналіз активів державного підприємства «Український державний центр радіочастот» за 2020-2022 роки подано у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка показників активів ДП «УДЦР» протягом 2020-2022 років, тис. грн. [8]

Показники	**2020**	**2021**	**2022**	**Відхилення 2022-2020 (тис. грн)**
Нематеріальні активи	251 645	262 017	236 049	-15 596
Незавершені капітальні інвестиції	116 320	71 292	165 153	48 833
Основні засоби	883 720	965 510	844 350	-39 370

продовження таблиці 2.1

Довгострокова дебіторська заборгованість	2 213	2 547	1 604	-609
Інші необоротні активи	82	187	291	209
Усього необоротних активів	**1 253 980**	**1 301 553**	**1 247 447**	**-6 533**
Запаси	25 690	29 800	72 096	46 406
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	61 082	67 122	78 846	17 764
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1 452	804	601 122	599 670
Дебіторська заборгованість за бюджетом	35 149	2 371	14 597	-20 552
Інша поточна дебіторська заборгованість	4 372	4 715	3 716	-656
Грошові кошти та їх еквіваленти	76 888	99 901	422 803	345 915
Витрати майбутніх періодів	2 736	1 379	5 988	3 252
Інші оборотні активи	2 291	1 501	11 706	9 415
Усього оборотних активів	**209 750**	**207 593**	**1 210 847**	**1 001 097**
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**34**	**29**	**29**	**-5**

Як видно із таблиці 2.2, загальна сума необоротних активів державного підприємства «Український державний центр радіочастот» за 2020-2022 роки скоротилася на 6 533 тис. грн., за рахунок зменшення загальних обсягів

нематеріальних активів (на 15 596 тис. грн.) та основних засобів (на 39 370 тис. грн).

Оборотні активи підприємства значно зросли і у 2022 році склали 1 210 847 тис. грн. Основне зростання відбулося з рахунок збільшення грошових коштів та їх еквівалентів на 345 915 тис. грн., що також є важливим показником забезпечення ліквідності підприємства. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття підприємства у 2022 році склали 29 тис. грн, що на 5 тис. грн. менше ніж у 2020 році.

Розглянемо структуру пасивів державного підприємства «Український державний центр радіочастот» за 2020-2022 роки яку подано у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Динаміка показників пасивів ДП «УДЦР» протягом 2020-2022 років, тис. грн. [8]

Показники	**2020**	**2021**	**2022**	**Відхилення 2022-2020 (тис. грн)**
Зареєстрований пайовий капітал	10 725	10 725	10 725	0
Капітал у дооцінках	305 071	261 047	207 574	-97 497
Додатковий капітал	151 097	151 097	151 097	0
Резервний капітал	834 900	890 389	953 033	118 133
Нерозподілений прибуток	10 542	14 145	7 865	-2 677
Усього власного капіталу	**1 312 335**	**1 327 403**	**1 330 294**	**17 959**
Відстрочені податкові зобов'язання	64 832	55 180	43 523	-21 309
Інші довгострокові зобов'язання	3 073	1 124	1 414	-1 659
Довгострокові забезпечення	13 068	18 839	20 851	7 783

продовження таблиці 2.2

Усього довгострокові зобов'язання і забезпечення	**80 973**	**75 143**	**65 788**	**-15 185**
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	2 392	37 193	969	-1 423
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	12 796	9 444	9 745	-3 051
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	2 362	3 170	2 780	418
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	1 518	1 684	1 684	166
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	4 688	5 612	5 739	1 051
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1 870	682	978 821	976 951
Поточні забезпечення	43 811	45 621	62 145	18 334
Інші поточні зобов'язання	1 019	920	421	-598
Усього поточні зобов'язання і забезпечення	**70 456**	**106 629**	**1 062 268**	**991 812**

Загальна сума власного капіталу державного підприємства «Український державний центр радіочастот» за 2020-2022 зросла на лише на 17 959 тис. грн, за рахунок збільшення резервного капіталу. Довгострокові зобов’язання та забезпечення протягом трьох проаналізованих років зменшилися на 15 185 тис. грн., в основному за рахунок відстрочених податкових зобов’язань, які скоротилися на 21 309 тис. грн.

Поточні зобов’язання та забезпечення державного підприємства «Український державний центр радіочастот» протягом 2020-2022 років збільшилися на 991 812 тис. грн., за рахунок значного збільшення Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами на 976 951 тис. грн.

2.3. Оцінка ефективності організації управління прибутком підприємства

Державне підприємство «Український державний центр радіочастот» здійснює надання якісних, необхідних та прозорих послуг від початку заснування держави. Протягом багатьох років обсяги послуг, сервісів та робіт, які пропонує підприємство зростає з кожним роком. Сервіси, якими розпоряджається (надає) державне підприємство «Український державний центр радіочастот» наступні:

- тарифи;
- присвоєння радіочастот;
- облік та ведення міжнародних ідентифікаторів кінцевого обладнання;
- центр сертифікації;
- якість телекомунікаційних послуг;
- перенесення абонентських номерів;
- портал послуг;
- аматорський радіозв’язок;
- оформлення та припинення дії експлуатаційного документу для суднової станції;
- моніторинг якості електронних комунікаційних послуг;
- виконання інших робіт за окремим замовленням користувача РЧС.

Надання значного кола послуг юридичним особам по всій території України дозволяє отримувати державному підприємству високий рівень доходів (таблиця 2.3).

Таблиця 2.3

Показники дохідності ДП «УДЦР» протягом 2020-2022 років, тис. грн. [8]

Показники	**2020**	**2021**	**2022**	**Відхилення 2022-2020 (тис. грн)**
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	704 670	756 756	936 724	232 054
Собівартість реалізованої продукції	484 019	517 494	669 479	185 460
Валовий прибуток	220 651	239 262	267 245	46 594
Інші операційні доходи	6 405	6 388	13 671	7 266
Фінансовий результат від операційної діяльності	38 542	62 652	72 306	33 764
Фінансовий результат до оподаткування	37 677	58 156	49 392	11 715
Сума сплаченого податку	17 798	20 204	21 792	3 994

Результати показані в таблиці 2.3 свідчать, що протягом 2020-2022 років:

- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) зріс на 232 054 тис. грн (зокрема з надання послуг);
- розмір собівартості реалізованої продукції зріс на 185 460 тис. грн., і у 2022 році склав 669 479 тис. грн.;
- валовий прибуток державного підприємства збільшився на 46 594 тис. грн.;
- фінансовий результат від операційної діяльності ДП «УДЦР» зріс на 33 764 тис. грн.;
- фінансовий результат до оподаткування підприємства, також зріс протягом проаналізованого періоду на 11 715 тис. грн.;

– сума сплаченого податку зросла на 3 994 тис. грн., і у 2022 році склала 21 792 тис. грн.

Такі показники постійного збільшення ключових фінансових результатів дає можливість стверджувати, що державне підприємство «Український державний центр радіочастот» здійснює ефективну фінансово-господарську політику щодо збільшення власної прибутковості, надання якісних послуг, встановлення доступних тарифів для клієнтів. Така ситуація дає можливість формувати високий рівень чистого прибутку (рисунок 2.3).

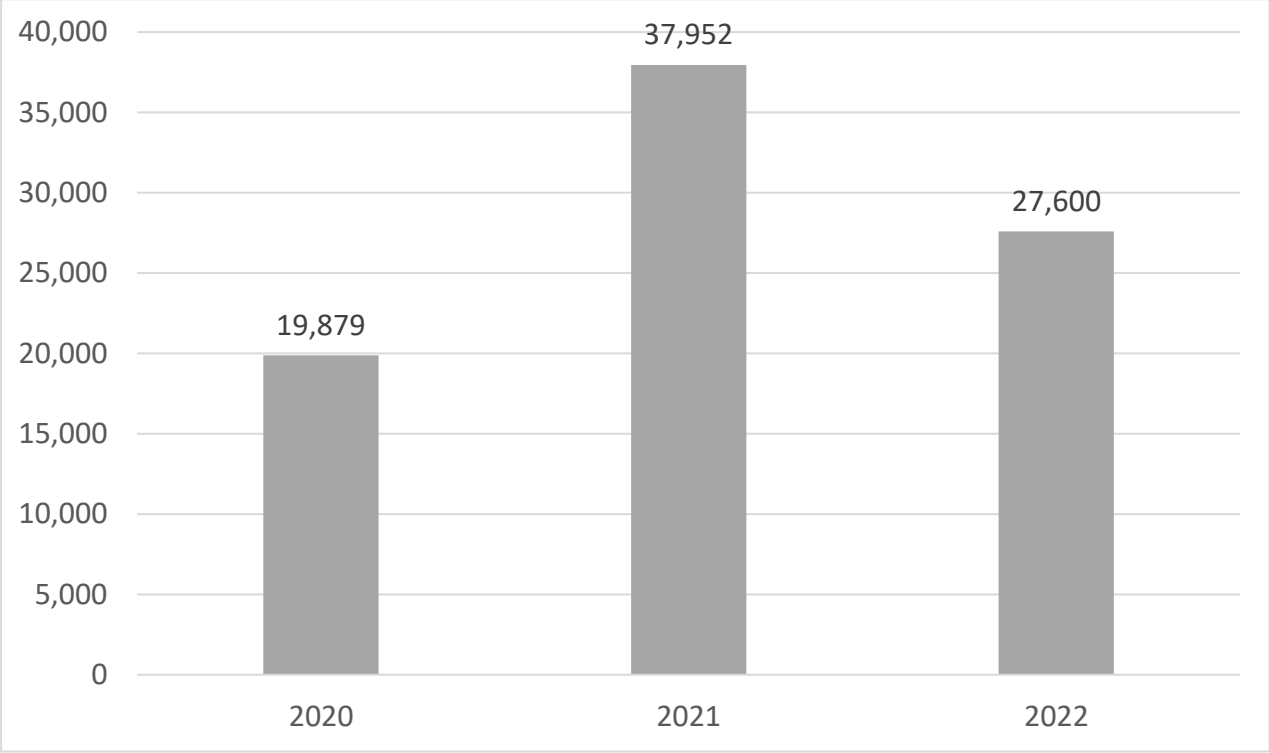

Рис. 2.3. Чистий прибуток ДП «УДЦР» у 2020-2022 роках, тис. грн. [8]

Чистий прибуток підприємства протягом 2020-2022 років зріс на 7 721 тис. грн, і у 2022 році склав 27 600 тис. грн, а у порівнянні до 2021 року скоротився на 10 352 тис. грн. Важливо зазначити, що державне підприємство проводить ефективну стратегію управління витратами, які значною мірою вливають на дохідність та прибутковість. Розглянемо структуру та динаміку операційних витрат підприємства протягом 2020-2022 років (таблиця 2.4).

Таблиця 2.4

Структура операційних витрат ДП «УДЦР» у 2020-2022 роках, тис. грн. [8]

Показники	**2021**	**2021**	**2022**	**Відхилення 2022-2020 (тис. грн)**
Матеріальні затрати	20 151	22 072	107 301	87 150
Витрати на оплату праці	311 136	320 372	365 963	54 827
Відрахування на соціальні заходи	65 830	68 814	77 976	12 146
Амортизація	176 306	162 221	176 671	365
Інші операційні витрати	99 110	127 013	150 178	51 068
Усього операційних витрат	672 533	700 492	878 089	205 556

Протягом 2020-2022 років структура операційних витрат державного підприємства «Український державний центр радіочастот» зазнала наступних змін, а саме:

- матеріальні затрати зросли на 87 150 тис. грн.;
- витрати на оплату праці зросли на 54 827 тис. грн., через збільшення обсягу премій та здійснення перерахунку заробітних плат;
- відрахування на соціальні заходи зросли на 12 146 тис. грн.;
- амортизація зросла лише на 365 тис. грн.;
- інші операційні витрати підприємства зросли на 51 068 тис. грн.;
- загальна сума операційних витрат державного підприємства зросла протягом проаналізованого періоду на 205 556 тис. грн.

Хоча операційні витрати протягом 2020-2021 років зросли, це не вплинуло на зростання дохідності, прибутковості та обсягів отримання чистого прибутку державного підприємства «Український державний центр радіочастот» у 2022 році в умовах війни та кризових явищ.

На основі отриманих показників здійснимо оцінку рентабельності ДП «Український державний центр радіочастот» протягом 2020-2022 років, результати подані у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Динаміка показників рентабельності ДП «УДЦР» у 2020-2022 роках

Показники	**2020**	**2021**	**2022**	**Відхилення 2022-2020**
Коефіцієнт рентабельності продукції	0,04	0,07	0,04	0,00
Коефіцієнт рентабельності активів	0,35	2,52	9,55	9,20
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,19	0,51	0,04	-0,16
Коефіцієнт рентабельності діяльності	0,03	0,05	0,03	0,00

Джерело: розраховано на основі показників фінансової звітності [8]

Як свідчать дані розрахунку показників рентабельності державне підприємство «Український державний центр радіочастот» відповідає нормативним значення, свідчить про його економічну ефективність та здатність ефективно використовувати матеріальні трудові, грошові та інші ресурси підприємства.

В загальному, незважаючи на війну та кризові явища в економіці, державному підприємству вдається зберегти достатній рівень прибутковості та дохідності, що визначено наступними факторами:

– підприємство має монопольне право, єдине державне підприємство в Україні, яке надає послуги пов’язані з радіочастотним ресурсом, моніторингом законності дій операторів у сфері зв’язку, данням додаткових послуг щоко координації послуг зв’язку в Україні;

- філії підприємства розташовані у всіх областях, що дає можливість надавати значне коло якісних послуг у необхідній кількості;
- тарифи на послуги встановлюються відповідно до законодавства, особливо антимонопольного, враховуючи економічний стан в країні, дохідність, результативність та затратіть таких послуг;
- якість та види надання послуг державного підприємства оновлюються відповідно до потреб ринку, цифрового розвитку країни, операторів зв'язку та інших фізичних осіб.

2.4. Напрями покращення організації управління прибутком ДП «УДЦР» в сучасних умовах

Покращення організації управління прибутком підприємства включає в себе комплекс заходів, спрямованих на ефективне планування, контроль та оптимізацію прибутковості. Державному підприємству «Український державний центр радіочастот» доцільно використовувати комплексну систему покращення управління прибутком, яка включає (рисунок 2.4) оптимізацію операційного аналізу, стратегічне планування та бюджетування, управління ціноутворенням та інші напрями.

При цьому державному підприємству «Український державний центр радіочастот» врахувати наступні умови максимізації прибутку: збільшення обсягів надання послуг, зниження рівня витрат, впровадження економічно обґрунтованих норм, цінова політика, впровадження інноваційних розробок, підвищення продуктивності праці, забезпечення маркетингових послуг, відповідність нормативно-правовим нормам, встановлення тарифної градації відповідно до законодавства.

Рис. 2.4. Напрями покращення управління прибутком підприємства

Джерело: сформовано автором на основі [3; 21; 35]

Розробка напрямів стратегічного планування та бюджетування передбачає:

– стратегічне планування, являє собою визначення довгострокових цілей прибутковості та розробка стратегій для їх досягнення. Стратегічне

планування включає аналіз ринкових умов, конкурентного середовища та визначення шляхів підвищення конкурентоспроможності;

- бюджетування, яке формується за рахунок створення детальних бюджетів для кожного підрозділу підприємства з урахуванням прогнозованих доходів та витрат. Це допомагає забезпечити фінансову дисципліну та контроль за використанням ресурсів.

Ціноутворення та політика знижок передбачає використання гнучкої системи співпраці їх споживачами послуг, визначення напрямів отримання більшого розміру доходів. Така політика включає::

- ціноутворення: Встановлення оптимальних цін на продукцію чи послуги з урахуванням витрат, цін конкурентів та еластичності попиту. Використання аналітичних інструментів для визначення найкращих цінових стратегій.
- політика знижок: Розробка гнучкої політики знижок для стимулювання продажів без значного зниження маржі. Врахування сезонних коливань, обсягів закупівель та лояльності клієнтів.

Система управління витратами державного підприємства «Український державний центр радіочастот» передбачає дві основні складові – це аналіз витрат та їхня оптимізація:

- аналіз витрат - детальний аналіз всіх статей витрат для виявлення можливостей зниження витрат без шкоди для якості продукції чи послуг;
- оптимізація витрат впровадження методів оптимізації виробничих та операційних витрат, таких як бережливе виробництво (Lean) та шість сигм (Six Sigma).

Підвищення ефективності надання послуг, яка передбачає:

- автоматизація та модернізація обладнання для надання якісних послуг, що пов’язана з державним зв’язком, радіозв’язком, цифровим зв’язком. Впровадження сучасних технологій для автоматизації процесів здійснення моніторингу, закупівля нових машин для здійснення виїзду, оновлення

технічного забезпечення та програм, що сприяє підвищенню продуктивності та зниженню витрат;

– оптимізація процесів передбачає постійне вдосконалення виробничих процесів для підвищення ефективності та якості продукції.

Управління інформаційною базою та маркетинговою політикою з метою підвищення прибутковості та створення більш високого рівня довіри серед споживачів. Таке управління повинно, на нашу думку включати:

– аналіз ринку, аналіз потреб у наданні саме послуг державного підприємства «Український державний центр радіочастот», здійснення постійного моніторингу ринку для виявлення нових можливостей та тенденцій, що дозволяють підвищити обсяги продажів;

– розробка маркетингово-інформаційної стратегії, яка повинна включати в себе розробку ефективних маркетингових кампаній для залучення нових клієнтів та утримання існуючих, створення зрозумілого сайту для користувачів, фізичних та юридичних осіб, розміщення можливості задання питань та консультування через сторінку сайту тощо.

Управління запасами підприємства передбачає:

– оптимізацію запасів, тобто використання методів управління запасами (наприклад, Just-in-Time) для мінімізації витрат на зберігання та уникнення дефіциту або надлишку запасів;

– інтеграція з постачальниками, фінансовим партнерами, іншим державними установами щодо встановлення тісної співпраці з постачальниками для забезпечення стабільності постачання та зниження витрат.

Забезпечення постійного фінансового аналізу та моніторингу фінансового стану, показників реалізації послуг, здійснення основних фінансових показників, витрат та інших даних необхідних для комплексного аналізу:

– фінансовий аналіз повинен включати регулярний аналіз фінансових показників для оцінки прибутковості, рентабельності та фінансового стану підприємства;

- моніторинг та звітність підприємства, що передбачає встановлення системи регулярної звітності для моніторингу фінансових результатів та вчасного виявлення відхилень від плану;
- співпраця з незалежними аудиторами щодо надання об’єктивної оцінки фінансового стану;
- формування прозорої фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів;
- оцінка ефективності співвідношення між доходами і витратами.

Управління ризиками, які виникають в процесі здійснення фінансово-господарської діяльності та в процесів формування і розподілу прибутку підприємства:

- ідентифікація ризиків: виявлення основних фінансових ризиків, які можуть вплинути на прибутковість підприємства;
- хеджування ризиків: Використання фінансових інструментів для захисту від коливань цін на сировину, валютних ризиків та інших факторів, що можуть впливати на прибуток.

Мотивація та навчання персоналу, що є надзвичайно важливим, оскільки державне підприємство «Український державний центр радіочастот» надає специфічні послуги, використовують специфічне обладнання для вимірювання частот, здійснення інших специфічних послуг:

- системи мотивації - впровадження програм мотивації, які заохочують працівників до підвищення продуктивності та досягнення фінансових цілей підприємства;
- навчання та розвиток - інвестування у навчання персоналу для підвищення їх кваліфікації та ефективності;
- надання системи бонусів, премій, фінансових та інших заохочень.

Інновації та розвиток нових продуктів:

- розвиток інноваційних проектів - розробка та впровадження нових продуктів та послуг, які можуть створити додаткову вартість для клієнтів та збільшити прибуток.
- інвестиції в дослідження та розробки - підтримка інноваційної діяльності шляхом інвестування в дослідження та розробки для створення нових можливостей на ринку.
- покращення організації управління прибутком підприємства вимагає систематичного підходу та постійної уваги до всіх аспектів бізнесу. Кожен з цих напрямків сприяє підвищенню фінансової ефективності та забезпеченню стабільного зростання прибутковості.

Висновки до другого розділу

Центр «Укрчастотнагляд» бере свій початок від Київського пункту технічного радіоконтролю (ПТРК), який було створено у 1934 році в селищі Борова Фастівського району Київської області у складі двох працівників. У 2004 році згідно з положеннями законів України «Про телекомунікації», «Про радіочастотний ресурс України» та відповідно до наказу Держкомзв'язку України від 17.03.2004 року № 49 підприємство перейменовано в Державне підприємство «Український державний центр радіочастот» (УДЦР).

Необоротні активи державного підприємства «Український державний центр радіочастот» зменшилися на 6 533 тис. грн., оборотні активи збільшилися на 1 001 097 тис. грн., необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття зменшилися на 5 тис. грн. Загальна сума активів підприємства зросла на 994 586 тис. грн. Власний капітал державного підприємства «Український державний центр радіочастот» за 2020-2022 рік зріс на 17 959 тис. грн., довгострокові зобов’язання та забезпечення скоротилися на 15 185 тис. грн., а поточні зобов’язання і забезпечення зросли на 991 812 тис. грн. Загальна сума пасивів підприємства зросла на 994 586 тис. грн.

Фінансовий результат від операційної діяльності підприємства зріс на 33 764 тис. грн., фінансовий результат до оподаткування зріс на 11 715 тис. грн., сума сплаченого податку також зросла і у 2022 році склала 21 792 тис. грн., чистий фінансовий результат зріс на 7 721 тис. грн.

Як показує аналіз фінансово-господарської діяльності державного підприємства «Український державний центр радіочастот», це підприємство яке має значне коло сильних сторін, воно є унікальним та прибутковим, відповідає всім нормативно-правовим актам та забезпечує прозоре функціонування на ринку телекомунікаційних послуг та моніторингу за ними.

ВИСНОВКИ

На основі проведеного в кваліфікаційній роботі теоретичного та практичного дослідження організації управління прибутком державного підприємства «Український державний центр радіочастот» можна зробити наступні висновки.

Прибуток підприємства являє собою важливий узагальнюючий показник, показник ефективності діяльності, що пов’язана з виробництвом і реалізацією товарів, продукції, а також ефективності надання послуг підприємствами. Прибуток підприємства формується за рахунок сукупного надходження від виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та за мінусом сумарних витрат і сплати податків.

У сучасній літературі вирізняють наступні види прибутку: маржинальний прибуток, валовий прибуток, операційний прибуток, прибуток від звичайної діяльності до оподаткування, прибуток від звичайної діяльності, чистий прибуток.

Формування прибутку підприємства відбувається в процесі реалізації товарів, робіт, послуг, додаткової фінансової чи інвестиційної діяльності, впливає на показник результативності діяльності. Розподіл прибутку представлений у вигляді суми витрат на поточні та інші витрати підприємства. На систему формування та розподілу прибутку впливають фактори зовнішнього та внутрішнього середовища.

Класична структура моделі управління прибутком підприємства включає в себе: управління витратами, податкове планування, управління доходами (цінова політика підприємства), планування та прогнозування прибутку.

Центр «Укрчастотнагляд» бере свій початок від Київського пункту технічного радіоконтролю (ПТРК), який було створено у 1934 році в селищі Борова Фастівського району Київської області у складі двох працівників. У 2004 році згідно з положеннями законів України «Про телекомунікації», «Про радіочастотний ресурс України» та відповідно до наказу Держкомзв'язку України

від 17.03.2004 року № 49 підприємство перейменовано в Державне підприємство «Український державний центр радіочастот» (УДЦР).

Необоротні активи державного підприємства «Український державний центр радіочастот» зменшилися на 6 533 тис. грн., оборотні активи збільшилися на 1 001 097 тис. грн., необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття зменшилися на 5 тис. грн. Власний капітал державного підприємства «Український державний центр радіочастот» за 2020-2022 рік зріс на 17 959 тис. грн., довгострокові зобов'язання та забезпечення скоротилися на 15 185 тис. грн., а поточні зобов'язання і забезпечення зросли на 991 812 тис. грн.

Чистий прибуток підприємства протягом 2020-2022 років зріс на 7 721 тис. грн, і у 2022 році склав 27 600 тис. грн, а у порівнянні до 2021 року скоротився на 10 352 тис. грн. Важливо зазначити, що державне підприємство проводить ефективну стратегію управління витратами, які значною мірою вливають на дохідність та прибутковість.

До основних напрямів покращення організації управління прибутком підприємства є: визначення напрямів стратегічного планування та бюджетування; розробка політики ціноутворення та політики знижок; управління витратам підприємства; підвищення ефективності надання послуг; управління інформаційною базою та маркетинговою політикою; управління запасами підприємства; забезпечення постійного фінансового аналізу та моніторингу; управління ризиками на підприємстві; мотивація та навчання персоналу; інновації та розвиток нових продуктів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрєєва Г. І. Економічний аналіз: навчальний методичний посібник. Київ : Знання, 2011. 263 с.
2. Білик М. Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств. *Фінанси України*. 2015. № 3. С. 117-128.
3. Білик Т. О. Економічна сутність прибутку в умовах трансформації економіки. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2007. № 11. С. 56-65.
4. Богацька Н.М., Кузьменко М.М. Прибуток підприємства як рушійна сила функціонування ринкової економіки. Вісник ХНУ. 2.2018. Хмельницький, 2018. С.102-109.
5. Васьківська К.В., Сич О.А. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Львів : Галич-прес, 2017. 236 с.
6. Верхоглядова Н. І. Зміст та значення прибутку як головної рушійної сили ринкової економіки. *Економічний простір*. 2018. № 18. С. 237-245.
7. Волошин І. В. Особливості формування фінансового результату від операційної діяльності. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2015. № 4, Ч. 2, Т.2. С. 118-120.
8. Державне підприємство «Український державний центр радіочастот». Офіційний сайт. URL: https://www.ucrf.gov.ua/ (дата звернення: 04.04.2024 р.)
9. Дикань В.Л. Стратегічне управління: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 272 с.
10. Зінченко О. А. Управління якістю фінансового результату підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 1. С 109 - 115.
11. Клименко В. И. Маржинальний прибуток і проблеми оцінки інноваційних проектів. *Економіка. Фінанси. Право*. 2014. № 11. С. 98-106.
12. Кривицька О. Р. Планування прибутку підприємства при визначенні стратегії його розвитку. *Фінанси України*. 2015. № 3. С. 117-127.
13. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 328 с.

14. Пазинич В.І., Шулешко А.В. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 408 с.
15. Петленко Ю.В. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2007. 298 с.
16. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства: підручник. Видання друге, перероблено та доповнено. К. : КНЕУ, 2011. 528 с.
17. Про підприємництво. Закон України № 698-XII, поточна редакція від 11.02.2022 року. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text (дата звернення 02.04.2024 р.).
18. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 96-XIV, поточна редакція від 10.08.2022 року. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text (дата звернення 02.04.2024 р.)
19. Про акціонерні товариства. Закон України № 514-VI, поточна редакція від 06.10.2021 року. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ 514-17#Text (дата звернення 04.04.2024 р.).
20. Романова Т.В., Даровський Є.О. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. Ефективна економіка. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3976 (дата звернення 05.04.2024 р.).
21. Самойленко В. В. Особливості формування системи управління ризиками на підприємстві. *Вчені записки Таврійського Національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. – Київ : Гельветика. 2022. Т. 33 (72). № 1. С. 28-36.
22. Скрипко Т.О., Ланда О.О. Менеджмент: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 176 с.
23. Стратегічний менеджмент. Навчально-методичний посібник / З.І. Галушка, І.Ф. Комарницький. 2-е вид., доп. та перероб. Чернівці: «Чернівецький національний університет», 240 с. https://scholar.google.com.ua/citations?viewop=viewcitation&hl=uk&user=dDK

xVngAAA AJ&citationforview=dDKxVngAAAAJ:u5HHmVDuO8C (дата звернення 02.04.2024 р.).

24. Тарасенко, Н. В. Економічний аналіз діяльності підприємств: підручник. Львів : ЛБУ НБУ, 2000. 485 с.
25. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємства. Київ : КНЕУ, 2004, 412 с.
26. Ткаченко, Є. Ю.Система управління прибутком підприємства. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2006. № 3. С. 99-108.
27. Ткаченко Т.П., Тульчинська С.О., Бойчук Д.В. Управління доходами підприємства. Ефективна економіка. № 3, 2018. С.1-5.
28. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств: навчальний посібник. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : МАУП, 2014. 328 с.
29. Фінансовий менеджмент : підручник / [А. М. Поддєрьогін, Н. Д. Бабяк М. Д. Білик та ін.] ; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 2-ге видання, перероблене. Київ : КНЕУ, 2017. 534 с.
30. Фінансовий менеджмент : електронний навчальний посібник / І.А. Бігдан, Л.І. Лачкова, В.М. Лачкова, О.В. Жилякова. Харків : ХДУХТ, 2017. 197 с.
31. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник / За загальною редакцією В.М. Бороноса. Суми : Видпвництво СумДУ, 2012. 539 с.
32. Фінансовий менеджмент: підручник / О.А. Кнейслер О.Р., Квасовський О.Ю. Ніпіаліді; за ред. доктора економічних наук професора Кнейслер О.В. Тернопіль: Видавництво «Економічна думка», 2018. 478 с.
33. Шарманська С. О. Трансформація інституційного забезпечення формування прибутку. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 4. С. 15 - 24.
34. Шевченко Н. В. Ринкова капіталізація акціонерних товариств: сутність, функції та проблеми управління. *Економіка та держава*. 2011. №. 9. С. 22-24.
35. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.

36. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ : Знання, 2006. 439 с.
37. Ширягіна О. Є. Удосконалення методики прогнозування прибутку підприємств. *Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. Вип*. №6 (37). К., 2014. С. 12-16.
38. Школьник І. О. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2015. 301 с.
39. Янко С. А. Економіка підприємства : навчальний посібник. Тернопіль : Астра-М. 2019. 315 с.
40. You control. Дані щодо стану та діяльності ДП «УДЦР». URL: https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/16285602/ (дата звернення 15.04.2004)

ДОДАТКИ